

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การสำรวจเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในประเทศไทย เพื่อศึกษาสถานภาพและวิพากษ์องค์ความรู้ทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในปัจจุบัน รวมถึงจะเสนอแนะประเด็นวิจัย (research agenda) และวิธีวิทยาหลักในการขับเคลื่อนการวิจัยในอนาคต ระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้ในการสำรวจองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในงานวิจัยนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงวิพากษ์ (critical knowledge synthesis) โดยมีวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณกลยุทธ์ออกแบบวิจัยเป็นรูปแบบผสมผสานในลักษณะรับลูกกันต่อ (sequential mixed design) โดยให้ความสำคัญต่อการวิจัยคุณภาพเป็นหลักและเสริมต่อด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า มีแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในประเทศไทยปัจจุบันทั้งหมด 5 แนวคิดคือ แนวคิดท้องถิ่นนิยมกระแสหลัก แนวคิดท้องถิ่นนิยมแบบใหม่ แนวคิดท้องถิ่นนิยมทวนกระแส แนวคิดทฤษฎีการเลือกสาธารณะ และแนวคิดระดมมวลชนมีส่วนร่วม เมื่อวิพากษ์ทฤษฎีกระจายอำนาจทั้ง 5 แนวคิด จะพบว่า มีจุดแข็งและจุดอ่อนด้วยกันทั้งหมด ดังนั้น ในการวิจัยเพื่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในอนาคตควรบูรณาการประเด็นวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับการออกแบบสถาบันทางการปกครอง การสร้างระบบบริหารจัดการงานสาธารณะโดยเครือข่ายชุมชน การเสริมสร้างสมรรถนะของชุมชน การกระจายอำนาจการคลังท้องถิ่น และการพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมภายใต้ฐานความสัมพันธ์เชิงอำนาจตามกรอบระบบอำนาจหลายศูนย์ในสังคม ส่วนวิธีวิทยาในการวิจัยเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในอนาคตควรใช้แนวการวิจัยเชิงสหวิทยาการแบบข้ามพ้นสาขาโดยมีรูปแบบการวิจัยที่สำคัญคือ วิธีวิทยาการถอดบทเรียน การวิจัยและพัฒนา (R&D) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) การวิจัยแนวเศรษฐศาสตร์การเมืองเชิงวัฒนธรรม การวิจัยเชิงนโยบาย และการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงทางสังคม (TALR)

Abstract

The objective of this research were to study state-of-the-art and criticize body of theoretical knowledge concerning local decentralization in Thailand as well as to recommend research agendas and methodologies in the future. Critical knowledge synthesis based on sequential mixed design method was employed in this study. The findings showed that there were five contemporary theories concerning local decentralization in Thailand as follows; mainstream old localism, new localism ,radical localism, public choice theory and mobilization model. These models have strengths and weakness, so the next step research concerning decentralization should use polycentric system integrate research agendas from those models as follows; institutional design, networked community governance, community capacity, local fiscal autonomy and empowered participatory governance. In addition, we should use trandisciplinary methodology in the future as follows: lesson-learned methodology, research and development, participatory action research, cultural political economy, policy research and transformative action learning research.